

πορεύεσθαι σφοδρῶς ἀναγκάζουσα· καὶ γὰρ ἐν τῷ χώρῳ²² καὶ ἐν τῷ ἄρει ἄει ἐν ὥρᾳ²³ αἱ ἐπικαιριώταται πράξεις εἰσὶν· ἔπειτα ἦν τε σὺν ἵππῳ ἀρῆγειν τις τῇ πόλει βούληται, τὸν ἵππον ἱκανωτάτῃ ἢ γεωργίᾳ συντρέφειν, ἦν τε πεζῇ, σφοδρὸν τὸ σῶμα παρέχει· θήρᾳς τε ἐπιφιλοπονέεισθαι συνεπαίρει τι ἢ γῇ καὶ κυσὶν εὐπέτειαν τροφῆς παρέχουσα, καὶ θηρίᾳ συμπαρτρέφουσα· ὠφελούμενοι δὲ καὶ οἱ ἵπποι καὶ αἱ κύνες ἀπὸ τῆς γεωργίας ἀντωφελοῦσι τὸν χώρον, ὁ μὲν ἵππος πρῶτ' ἐπεὶ κομίζων τὸν καθόμενον εἰς τὴν ἐπιμέλειαν καὶ ἐξουσίαν παρέχων ὅψ' ἀπιέναι, αἱ δὲ κύνες τὰ τε θηρία ἀπερύκουσαι ἀπὸ λύμης καρπῶν καὶ προβάτων καὶ τῇ ἐρηνίᾳ τὴν ἀσφάλειαν συμπαρέχουσαι· παρορμᾷ δέ τι καὶ εἰς τὸ ἀρῆγειν σὺν ὅπλοις τῇ χώρᾳ καὶ ἡ γῇ τοὺς γεωργοὺς ἐν τῷ μέσῳ τοὺς καρποὺς τρέφουσα τῷ κρατοῦντι λαμβάνειν· καὶ δοξαίνει δὲ καὶ βαλεῖν καὶ πηδῆσαι τίς ἱκανωτέρους τέχνη γεωργίας παρέχεται; τίς δὲ τοῖς ἐργαζομένοις πλείω τέχνη ἀντιχαρίζεται; τίς δὲ ἥδιον τὸν ἐπιμελόμενον δέχεται, προτείνουσα προσίοντι λαβεῖν ὅ τι χρήζει; τίς δὲ ξένους ἀφθονώτερον δέχεται; χιμᾶσαι δὲ πυρὶ ἀφθόνῳ καὶ θερμοῖς λουτροῖς ποῦ πλείων εὐμάρεια ἢ ἐν χώρῳ τῷ; ποῦ δὲ ἥδιον θέρισαι ὕδασί τε καὶ πνεύμασι καὶ σκιάς ἢ κατ' ἀγρόν; τίς δὲ ἄλλη θεοῖς ἀπρχᾶς πρεπωδεστέρας παρέχει, ἢ ἑορτὰς πληρεστέρας ἀποδεικνύει; τίς δὲ οἰκέταις προσφιλεστέρα ἢ γυναικὶ ἡδίων ἢ τέκνοις ποθεινότερα ἢ φίλοις εὐχαριστοτέρα; ἐμοὶ μὲν θαυμαστὸν δοκεῖ εἶναι, εἴ τις ἐλεύθερος ἄνθρωπος ἢ κτῆμά τι τούτου ἥδιον κέκτῃται ἢ ἐπιμέλειαν ἡδῶ τινὰ ταύτης εὗρηκεν ἢ ὠφελιμωτέραν εἰς τὸν βίον. Καλῶς δὲ ἀκείνος εἶπεν, ὃς ἔφη τὴν γεωργίαν τῶν ἄλλων τεχνῶν μητέρα καὶ τροφὸν εἶναι· εὖ μὲν γὰρ φερομένης τῆς γεωργίας, ἔβρωνται καὶ αἱ ἄλλαι τέχναι ἅπασαι, ὅπου δ' ἂν ἀναγκασθῇ ἡ γῇ χερσεύειν, ἀποσθένυνται καὶ αἱ ἄλλαι τέχναι σχεδόν τι καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν.

Ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Κριτόβουλος εἶπεν· Ἄλλ' ὅτι μὲν, ὦ Σώκратες, κάλλιστόν τε καὶ ἀριστόν καὶ ἥδιστόν ἀπὸ γεωργίας τὸν βίον ποιέεισθαι, πάνυ μοι δοκῶ πεπεισθαι ἱκανῶς· ὅτι δὲ ἔφησθα καταμαθεῖν τὰ αἷτια τῶν τε οὕτω γεωργούντων, ὥστε ἀπὸ τῆς γεωργίας ἀφθόνως ἔχειν ὧν δέονται, καὶ τῶν οὕτως ἐργαζομένων, ὡς μὴ λυσιτελεῖν αὐτοῖς τὴν γεωργίαν, καὶ ταῦτά μοι δοκῶ ἡδέως ἐκάτερα ἀκούειν σου, ὅπως δ' ἐμὲν ἀγαθὰ ἐστὶ ποιῶμεν, δ' ἐν βλαβερὰ μὴ ποιῶμεν. Τί οὖν ἔφη ὁ Σωκράτης, ὦ Κριτόβουλε, ἦν σοι ἐξ-αρχῆς διηγήσωμαι, ὡς συνεγενόμην ποτὲ ἀνδρὶ, ὃς ἐμοὶ ἐδόκει εἶναι τῷ ὄντι τούτων τῶν ἀνδρῶν, ἐφ' οἷς τοῦτο τὸ ὄνομα δικαίως ἐστίν, δ' καλεῖται καλὸς τε καὶ ἀγαθὸς ἀνὴρ; Πάνυ ἂν, ἔφη ὁ Κριτόβουλος, βουλοίμην ἂν οὕτως ἀκούειν, ὡς καὶ ἔγωγε ἐρῶ τούτου τοῦ ὀνόματος ἄξιός γενέσθαι. Λέξω τοῖνυν σοι, ἔφη ὁ Σωκράτης, ὡς καὶ ἦλθον ἐπὶ τὴν σκέψιν αὐτοῦ· τοὺς μὲν γὰρ ἀγαθοὺς τέκτονας, χαλκίους ἀγαθοὺς, ζωγράφους ἀγαθοὺς, ἀνδριαντοποιούς, καὶ τὰ ἄλλα τὰ τοιαῦτα, πάνυ ὀλίγος μοι χρόνος ἐγένετο ἱκανὸς ἱκανῶς περιελθεῖν τε καὶ θεάσασθαι τὰ δεδοκιμασμένα καλὰ ἔργα αὐτοῖς εἶναι· ὅπως δὲ δὴ καὶ τοὺς ἔχοντας τὸ σεμνὸν ὄνομα τοῦτο τὸ καλὸς τε

22) Ἐν τῷ ἀγρῷ. 23) (Καινῷ), Ἐνωρίς.

Βιβλίου Προσφορά. 1862.
ἀπὸ τοῦ Σωκράτους